

Здатність гречки затримувати цвітіння та плодоутворення в період засухи до настання більш сприятливих умов, коли ці процеси знов поновлюються, робить цю культуру досить пристосованою до умов Півдня України.

Не слід забувати інші особливості гречки, які говорять за необхідність посівів цієї культури на півдні: стійкість до хвороб та шкідників, скоростиглість, здатність утворювати в умовах півдня більш якісне зерно (особливо в повторних посівах); до того ж гречка – гарний попередник для багатьох культур. Використання гречки як страхової культури, виключні медоносні якості підкреслюють необхідність відродження гречки, як однієї з провідних культур сільського господарства України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ефименко Д.Я., Барабаш Г.И. Гречиха. – М.: Агропромиздат, 1990. – 192 с.
2. Савицкий К.А., Овсейчук О.С. Гречка. - К.: Урожай, 1990. – 97 с.
3. Демиденко П.М. Гречиха, просо и рис в степи Украины. – Справочник. – Днепропетровск: Промінь 1984. – 165 с.
4. Алексеева О.С. Интенсификация производства круп'яних культур. – К.: Урожай, 1988. – С. 53-57.

УДК 636.592+636.598.082

ВПЛИВ КЛАСІВ РОЗПОДІЛУ ЗА МАСОЮ ЯЄЦЬ НА ІНКУБАЦІЙНІ ЯКОСТІ ПТИЦІ КРОСУ “КОНКУРЕНТ-2”

В.В. ПРИЙМАК – аспірант, Херсонський ДАУ

Відтворні якості птиці значною мірою визначають ефективність ведення галузі птахівництва, розміри виробництва продукції. Особливого значення підвищення інкубаційних якостей яєць набуває у бройлерному виробництві, де вони знаходяться на недостатньо високому рівні і значною мірою пов'язані з віком, плідників і несучок (І.Л.Гальперн, 2001). Поряд з цим слід враховувати, що ознаки, пов'язані з відтворенням мають низький коефіцієнт успадкованості (0,05-0,15) і пряма селекція за ними неефективна (В.П.Бородай, 1998). Вважається, що формування рівня заплідненості, виводимості яєць відбувається на шляхах контрольованої гетерозиготності, тому вона вище при використанні схрещування і гібридизації порівняно з чистопородним розведенням. На системі

пірамідального відтворення стада (Племзаводи, племрепродуктори – птахофабрики) базується все сучасне птахівництво. Враховуючи важливе значення показників заплідненості яєць та виведення пташенят в останні роки ведуться інтенсивні дослідження з розробки методів їх підвищення шляхом удосконалення технологічних прийомів годівлі, утримання птиці та використання сучасних селекційних прийомів.

Одним з таких селекційних прийомів є використання принципів стабілізуючого відбору для вибору класів інкубаційних яєць, що мають високі відтворні якості (І.В.Хорунжий, О.В.Шабаєв, 1988, Н.П.Прокопенко, 1997, М.В.Сурженко, 1998). Але слід відзначити, що проведені дослідження виконані на птиці яєчних кросів, які мають достатньо високі показники репродукції. В той же час майже не проведено експериментів, що мають за мету вивчити вплив класів інкубаційних яєць за їх масою на відтворні якості птиці м'ясних кросів в різні вікові періоди. Виходячи з цих передумов, нами вивчені інкубаційні якості яєць птиці родинної форми нового бройлерного кросу "Конкурент-2" залежно від їх маси.

Дослідження проведені в 2002 році в племінному птахівничому репродукторі "Чорнобаївський". Провели розподіл інкубаційних яєць на класи за їх масою. До класу M^0 відносились яйця з масою в межах $\bar{X} \pm 0,67\sigma$, до класу M^- і M^+ відповідно $\bar{X} < 0,67\sigma$ і менше і $\bar{X} > 0,67\sigma$ і більше. У таблиці 1 наведені дані маси яєць за виділеними класами.

Таблиця 1 – Показники маси яєць різних класів розподілу

Класи	\bar{X}	$S_{\bar{x}}$	σ	Cv	limit
M^-	49.8	0.25 ^a	2.17	4.36	44.5-51.9
M^0	54.8	0.14 ^b	1.28	2.34	52.0-56.8
M^+	59.4	0.22 ^c	2.00	3.38	57.0-64.5

Примітка: різні букви при класах означають вірогідність різниці між ними при $P < 0,001$)

Встановлено, що розподіл яєць за масою при використанні даного підходу привів до встановлення суттєвих відмінностей за ознакою, що вивчається, при цьому межі класів не перекривались.

У результаті інкубації яєць виявлено, що максимальні показники заплідненості і виводимості яєць встановлені для яєць модального класу. Так, вони переважали клас M^- на 2,3% за заплідненістю яєць, 5,3% виводимістю яєць і на 5,9% за виводом пташенят ($P < 0,001$).

Таблиця 2 – Інкубаційні якості яєць різних класів розподілу

Класи	Закладено яєць	Запліднено	Вивід курчат	Заплідненість, %	Виводимість, %	Вивід курчат, %
M ⁻	315	287	232	91,1±0,001 ^a	80,8±0,001 ^a	73,6±0,002 ^a
M ^o	459	424	365	92,4±0,0005 ^b	86,1±0,001 ^b	79,5±0,001 ^b
M ⁺	280	261	201	93,2±0,001 ^c	77,0±0,002 ^c	71,8±0,001 ^c

Клас яєць M⁺ мав перевагу лише за заплідненістю яєць над іншими класами (93,2%) , але поступався класу M^o за виводимістю яєць і виводом пташенят.

Відбір оптимальних класів яєць за їх масою сприяв також підвищенню маси добових пташенят. Як свідчать дані таблиці 3., максимальна маса отримана в класі M⁺ – 43,2 г (порівняно з 39,7 і 35,6 г в класах M^o і M⁻). Зважаючи, що маса добових пташенят позитивно пов'язана з наступною енергією росту молодняка це відкриває перспективу відбору найбільш цінних фенотипів.

Таблиця 3 – Показники маси курчат різних класів розподілу

Класи	\bar{X}	$S_{\bar{X}}$	σ	Cv	limit
M ⁻	35,6	0,18 ^a	1,59	4,48	32,5-40,7
M ^o	39,7	0,17 ^b	1,52	3,83	33,0-45,2
M ⁺	43,2	0,32 ^c	2,05	4,74	35,8-51,2

Слід також вказати, що відбір яєць за класами їх маси сприяє також зменшенню їх мінливості за живою масою , що сприяє створенню більш оптимального режиму їх інкубації.

У цілому, на основі проведених досліджень, можна зробити висновок про доцільність використання прийомів стабілізуючого відбору для підвищення інкубаційних якостей яєць птиці м'ясних кросів, що має важливе народногосподарське значення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гальперн И.П. Погвышение генетического прогресса в мясном птицеводстве на рубеже 21 века // Птахівництво. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Борки. – 2001. – Вип. 51. – с. 51-61.
2. Прокопенко Н.П. Морфологічні показники яєць і жива маса курчат // Тваринництво України. – 1997. - №5. – с. 23.
3. Сурженко М.В. Використання прийомів стабілізуючого відбору для підвищення ефективності вирощування ремонтного молодняка яєчних курей // Таврійський науковий вісник – Херсон. – 1997. Вип. 2. с. 93-96
4. Шабаяев А.В., Хорунжий И.В. Взаимосвязь динамики живой массы и массы птицы с ее продуктивностью // Ученые Херсонщины народному хозяйству области в условиях перестройки. Херсон, 1988. – с. 70-71.